

artykuł sponsorowany

VALBON 72 WG SKUTECZNY NA ZARAZĘ ZIEMNIAKA

prof. dr hab. Krystyna Zarzecka
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Katedra Szczegółowej Uprawy Roślin, ul. Prusa 14, 08-110 Siedlce
e-mail: kzarzecka@uph.edu.pl

Zaraza *Phytophthora infestans* (Mont.) de Bary jest najważniejszą gospodarczo i najgroźniejszą chorobą ziemniaka. Jej szkodliwość polega na tym, że niszczy nadziemne części roślin, przez co zmniejsza się powierzchnia asymilacyjna i

rośliny zamierają. Zniszczenie ponad 50% liści i łodyg zatrzymuje wytwarzanie bulw, a w konsekwencji odbija się na obniżeniu plonu i jego jakości. W Polsce, gdzie chroni się tylko ok. 40% plantacji ziemniaka, średnie straty plonu wynoszą 20-50%, a na planta-

cyjach niechronionych chemicznie i w przypadku wczesnego wystąpienia objawów choroby mogą dochodzić do 70, a nawet do 100%. Ponadto szerzeniu się zarazy i innych chorób sprzyja wegetatywny sposób rozmnażania ziemniaka. Stąd szczególną uwagę należy zwrócić na warunki, w których rozwija się choroba, jej pierwsze objawy i stosować zabiegi profilaktyczne oraz lecznicze starannie dobranymi środkami ochrony roślin i we właściwym terminie.

Zaraza ziemniaka najszybciej rozwija się, gdy utrzymuje się duża wilgotność i temperatura powietrza w granicach 12-18°C. W takich warunkach pierwsze jej objawy na roślinach obserwuje się od połowy czerwca do początku lipca. Najpierw są to pojedyncze, żółtozielone, nieregularne plamy, zwykle na wierzchołkach lub brzegach liści. W miarę rozwoju choroby plamy powiększają się i brunatnieją, a na dolnej stronie liści pojawia się biały nalot grzybni. Rozwijające się nekrozy mogą prowadzić do zniszczenia całej powierzchni liściowej.

Doświadczonych plantatorów nie trzeba przekonywać, że ochrona plantacji ziemniaka przed *P. infestans* jest konieczna. W pierwszej kolejności polega ona przede wszystkim na działaniach profilaktycznych obejmujących:

- niszczenie pierwotnych źródeł infekcji,
- właściwą agrotechnikę,
- uprawę odmian o podwyższonej odporności.

Jednak metody zapobiegawcze często okazują się niewystarczające i wówczas należy zastosować nalistnie fungicydy zarejestrowane do zwalczania zarazy ziemniaka.

W krajach Europy Zachodniej liczba zabiegów przeciwko zarazie wynosi 20-25 w sezonie, w Polsce na dużych plantacjach produkcyjnych sięga 20, a na plantacjach średniej wielkości – 4-6.

Fungicydy do zwalczania zarazy ziemniaka ze względu na sposób przemieszczania się w roślinie dzielą się na trzy grupy:

- **systemiczne (układowe)** – przemieszczają się w roślinie i chronią przed porażeniem także nowo przyrastające części roślin;
- **wgłębne** – działają w miejscu naniesienia (na powierzchni liści) i przenikają na głębokość kilku warstw komórek liścia, ale nie przemieszczają się w roślinie. Mogą być

skuteczne i działać leczniczo w ciągu 2-3 dni po zakażeniu roślin;

- **kontaktowe (powierzchniowe)** – zapobiegają zakażeniu przez działanie w miejscu naniesienia i powinny być zastosowane przed infekcją.

Fungicydy różnią się też mechanizmem działania na zarazę i są: profilaktyczne, lecznicze lub niszczące.

Właściwa ochrona chemiczna z użyciem fungicydów może powstrzymać chorobę lub zmniejszyć tempo jej rozwoju, a także odsunąć w czasie niszczenie naci i ochronić bulwy przed porażeniem. O jej skuteczności decyduje wiele czynników, do najważniejszych należą:

- termin rozpoczęcia ochrony i terminy kolejnych zabiegów,
- dobór i kolejność zastosowania fungicydów,
- dawki preparatów.

W początkowym okresie wzrostu roślin ziemniaka i przy słonecznej, bezdeszczowej pogodzie do pierwszego zabiegu stosuje się preparaty **kontaktowe**, a przy wilgotnej – **wgłębne**, działające leczniczo. W okresie gwałtownego rozwoju części nadziemnych ziemniaka należy stosować fungicydy **układowe** lub **układowo-wgłębne**, a także wtedy, gdy na polu wystąpi zaraza łodygowa. W razie bardzo silnego zagrożenia zarazą wskazane jest powtórzenie zabiegu fungicydem o działaniu **układowym** lub **wgłębny**.

Następne zabiegi wykonuje się w stałych odstępach czasu do końca wegetacji, co 10-14 dni w warunkach niekorzystnych dla rozwoju zarazy, a co 7-10 dni, gdy pogoda sprzyja rozwojowi patogenu. Stosuje się wówczas preparaty o działaniu **wgłębny** lub **kontaktowym**. Kolejne zabiegi należy wykonywać fungicydami **kontaktowymi**, pamiętając o przemiennym ich stosowaniu.

Podstawą skutecznego zwalczania zarazy ziemniaka jest właściwy dobór fungicydów. Bardzo skutecznym preparatem służącym do walki z nią jest **Valbon 72 WG**. Podmiotem, który uzyskał pozwolenie, jest firma **Spiess-Urania Chemicals GmbH**, Heidenkampsweg 77, D-20097 Hamburg.

Valbon 72 WG to środek grzybobójczy w formie granul do sporządzania zawiesiny wodnej – przyjazny i bezpieczny dla użytkownika, gdyż nie pyli się podczas odmie-

rzania. Zawiera dwie wzajemnie uzupełniające się substancje aktywne:

- **bentiowalikarb** (fungicyd z grupy karbaminianów) – **1,75% (17,5 g/kg)**,
- **mankozeb** (fungicyd z grupy polimerycznych ditiokarbaminianów) – **70% (700 g/kg)**.

Bentiowalikarb to nowoczesna substancja aktywna o działaniu lokalnie systemicznym. Oznacza to, że przechodzi z wierzchnich części liści pokrytych preparatem w głąb tkanek, a więc hamuje rozwój patogenu i nie dopuszcza do wytworzenia zarodników. Mechanizm działania tej substancji różni się od większości fungicydów, gdyż polega na zakłócaniu biosyntezy fosfolipidów wchodzących w skład błony cytoplazmatycznej komórek patogenu.

Mankozeb to substancja o działaniu kontaktowym. Zapobiega kiełkowaniu zarodników grzyba i wnikaniu do wnętrza liści, a więc zabezpiecza powierzchnię rośliny przed infekcją. Dzięki współdziałaniu tych dwóch substancji aktywnych rośliny ziemniaka są doskonale chronione przez **Valbon 72 WG** przed *P. infestans*, ponieważ wykazuje on działanie lecznicze, powstrzymujące zakażenie nawet do 24 godzin po infekcji, oraz długotrwałe działanie zapobiegawcze, utrzymujące się nawet do 14 dni.

Jest to fungicyd nowej generacji o **działaniu wgłębnym** (lokalnie systemicznym) i **kontaktowym** do **stosowania zapobiegawczego i interwencyjnego** w ochronie przed zarazą ziemniaka.

Valbon 72 WG skutecznie zwalcza również zarazę łodygową oraz zmniejsza do minimum ryzyko pojawienia się odporności.

Dotychczas nie stwierdzono na świecie szczepów grzybów odpornych na ten preparat.

Zastosowanie – dawki i terminy:

- dawka do jednorazowego zabiegu – 1,6 kg/ha,
- liczba zabiegów preparatem Valbon 72 WG – 3 (przeziębienie z fungicydami należącymi do innych grup chemicznych),
- odstęp między zabiegami – 7-14 dni (krótsze odstępy, 7-10 dni, przy większym zagrożeniu zarazą i na odmianach podatnych),
- terminy – pierwszy zabieg zgodnie z sygnalizacją lub:
  - na odmianach wczesnych podczas zwierania się roślin w rzędach,
  - na odmianach późnych po wystąpieniu pierwszych objawów zarazy na odmianach wczesnych,
- nie stosować przed spodziewanym deszczem,
- Valbon 72 WG po ok. godzinie od oprysku staje się odporny na zmywanie przez deszcz,
- może być stosowany w uprawie ziemniaków na wszystkie kierunki użytkowania – sadzeniaki, jadalne, przemysłowe.

Valbon 72 WG umożliwia skuteczną ochronę przed zarazą ziemniaka, dzięki czemu uzyskuje się plony wyższe niż w wypadku stosowania preparatów standardowych. Ponadto fungicyd ten zapewnia dobrą ochronę przed chorobami grzybowymi warzyw (pomidor), a poza Polską ogórka, cebuli i roślin ozdobnych (kwiaty cięte na wolnym powietrzu, krzewy).